

Bản tin Văn phòng JICA Việt Nam

Số 50 (Tháng 2-3 năm 2020)

Kỳ tuyển sinh Học bổng JDS 2020

Phiên báo cáo của các cựu sinh JDS khóa 17 vừa tốt nghiệp chương trình đào tạo thạc sĩ tại Nhật Bản trong năm 2019

Ngày 11/3/2020 tại Hà Nội, trong khuôn khổ Kế hoạch hoạt động năm 2020 của Dự án Học bổng Phát triển Nguồn nhân lực sử dụng ODA không hoàn lại của Chính phủ Nhật Bản (JDS) dành cho Việt Nam, JICA Việt Nam phối hợp với Đại sứ quán Nhật Bản tại Việt Nam và Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức một loạt hoạt động chuẩn bị cho kỳ tuyển sinh học bổng Thạc sĩ sắp tới.

Điểm nhấn của loạt hoạt động này là phiên Báo cáo của các cựu sinh JDS khóa 17, những người vừa tốt nghiệp chương trình đào tạo thạc sĩ tại Nhật Bản trong năm 2019, và phiên trao đổi, giao lưu giữa đại diện các cơ quan phụ trách dự án, các trường đại học Nhật Bản với đại diện các cơ quan Việt Nam và các cựu sinh JDS.

Cảm nhận chung của các cựu sinh sau hai năm sinh sống và học tập tại Đất nước Mặt trời mọc là học bổng JDS đã cho họ cơ hội học tập trong môi trường tiên tiến, thông tin được cập nhật thường xuyên.

Có thể kể ra một số ưu thế mà học bổng JDS mang lại cho học viên như: Cơ hội tiếp xúc và kết nối với những cán bộ lãnh đạo trẻ của Chính phủ Nhật Bản cũng như của các nước tiếp nhận JDS khác, với các nghiên cứu viên và giảng viên có trình độ cao từ các trường

đại học Nhật Bản và quốc tế cũng như kết nối với những doanh nghiệp Nhật Bản hoạt động trong ngành liên quan; Cơ hội tìm hiểu văn hóa Nhật Bản thông qua các hoạt động trao đổi, giao lưu, quảng bá văn hóa; và Sự quan tâm sát sao và xuyên suốt của các bên liên quan tới đời sống học tập và sinh hoạt, giúp học viên nhanh chóng hòa nhập môi trường mới, thường xuyên cập nhật tình hình và giúp học viên kịp thời tháo gỡ mọi khó khăn, vướng mắc phát sinh.

Nhiều bạn cựu sinh JDS có chung quan điểm về việc học bổng JDS đã giúp họ thay đổi tư duy sống, tư duy học tập và tất nhiên là cả tư duy làm việc. Đây là thay đổi quan trọng giúp họ vững tin và sẵn sàng đón nhận con đường sắp tới.

Hoạt động báo cáo và trao đổi thường niên của JDS là cơ hội tốt để các đơn vị phụ trách dự án cập nhật thông tin về hiện trạng, chính sách phát triển nguồn nhân lực cũng như tiếp nhận những ý kiến, phản hồi từ phía cơ quan mục tiêu phía Việt Nam phục vụ cho việc thiết kế dự án trong giai đoạn tới.

Đồng thời đây cũng là dịp để chính các cơ quan mục tiêu cập nhật tình hình và

TIÊU ĐIỂM

JICA hỗ trợ thúc đẩy doanh nghiệp nhỏ và vừa (Trang 2)

JICA tổ chức Hội thảo xúc tiến đầu tư nhằm phát triển chuỗi giá trị thực phẩm (Trang 2)

JICA tiếp tục tài trợ cho nhà máy điện mặt trời tại Việt Nam thông qua quỹ LEAP (Trang 3)

Ký kết Biên bản thảo luận Dự án nâng cao năng lực Đại học Việt Nhật (Trang 4)

JICA hoàn thành dự án 5 năm hỗ trợ Việt Nam triển khai thỏa thuận Paris (Trang 5)

JICA hỗ trợ phục hồi đường cống thoát nước bằng công nghệ đào không hở tại Tp. Hồ Chí Minh (Trang 6)

Văn phòng Quốc hội tổ chức Chương trình giáo dục trải nghiệm (Trang 7)

Hệ thống gia cố kè bảo vệ bờ sông của Công ty Murakami Group đạt Chứng nhận tiêu chuẩn phương pháp xây dựng (Trang 8)

Văn phòng JICA Việt Nam nhận bằng khen của UBND Tp. Đà Nẵng (Trang 9)

Tổng kết Dự án cải tạo đất và nâng cao thu nhập cho nông dân tỉnh An Giang (Trang 9)

Đoàn giao lưu Văn hóa Kinh tế Du Lịch cấp cao của Nhật Bản tới Việt Nam (Trang 10)

Voice of Expert: Mở rộng nhà máy thủy điện Đa Nhim- Tiếp thêm năng lực phát điện cho nhà máy có tuổi đời hơn 50 năm! (Trang 11)

chính sách ưu tiên của phía Nhật Bản, bao gồm các trường đại học Nhật Bản, các khó khăn và vấn đề phát sinh trong quá trình triển khai dự án để qua đó có thể điều chỉnh các hoạt động phối hợp hiệu quả nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác tuyển sinh cho chương trình.

Ngoài ra, các ý kiến trao đổi cũng sẽ giúp các trường đại học Nhật Bản cập nhật tình hình từ phía Việt Nam

như chính sách đào tạo và phát triển nguồn nhân lực; yêu cầu về kiến thức, chuyên môn nghiệp vụ và kỹ năng đối với công chức – viên chức; hiện trạng chất lượng nguồn nhân lực và kỳ vọng đối với các trường đại học Nhật Bản. Những thông tin thu nhận được sẽ là cơ sở cho các trường lựa chọn ứng viên và lên phương án điều chỉnh chương trình giảng dạy phù hợp với nhu cầu phát triển của Việt Nam cũng như trình độ của học viên Việt Nam.

JDS hiện được triển khai tại 14 quốc gia. Với Việt Nam, JDS cung cấp học bổng toàn phần các khóa học thạc sĩ (60 học bổng/năm) và tiến sĩ (3 học bổng/năm) tại các trường đại học hàng đầu của Nhật Bản, hướng tới đối tượng là các cán bộ trẻ công tác trong khu vực Nhà nước – những người được kỳ vọng sẽ có đóng góp quan trọng trong sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Sau 20 năm triển khai, JDS đã cấp học bổng cho 633 cán bộ trẻ của Việt Nam.

JICA hỗ trợ thúc đẩy doanh nghiệp nhỏ và vừa

Lễ ký kết Biên bản Thảo luận Dự án giữa Văn phòng JICA Việt Nam và Cục phát triển Doanh nghiệp (Bộ Kế hoạch và Đầu tư)

Dự án Hợp tác Kỹ thuật “Thúc đẩy doanh nghiệp nhỏ và vừa và phát triển ngành công nghiệp” do Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) tài trợ dự kiến sẽ được triển khai từ tháng 4/2020 đến tháng 4/2023.

Biên bản Thảo luận Dự án đã được ký kết giữa Văn phòng JICA Việt Nam và Cục Phát triển Doanh nghiệp (Bộ Kế hoạch và Đầu tư) vào ngày 19/12/2019 tại Hà Nội.

Dự án hướng tới tăng cường kết nối giữa doanh

nh nghiệp nhỏ và vừa (DNNVV) trong nước với chuỗi giá trị công nghiệp toàn cầu, thông qua việc sử dụng các cơ chế hỗ trợ được quy định trong luật Hỗ trợ Doanh nghiệp nhỏ và vừa và các chính sách đối với công nghiệp phụ trợ.

Trong khuôn khổ Dự án, DNNVV trong nước có tiềm năng để tham gia vào chuỗi giá trị toàn cầu - đối tượng thụ hưởng trực tiếp của Dự án, sẽ nhận được những hỗ trợ kỹ thuật trực tiếp để có thể nâng cao năng lực và đáp ứng được tiêu chuẩn của các doanh nghiệp công nghiệp quốc tế. DNNVV trong nước cũng sẽ nhận được những hỗ trợ gián tiếp thông qua các hoạt động đào tạo được triển khai cho các đơn vị tư vấn cung cấp dịch vụ hỗ trợ DNNVV hoạt động cả ở khu vực nhà nước và tư nhân.

Đồng thời, Dự án sẽ khảo sát, đánh giá hiện trạng việc cung cấp thông tin hỗ trợ DNNVV qua cổng thông tin của các cơ quan, tổ chức hỗ trợ DNNVV, phục vụ cho việc nâng cấp Cổng thông tin hỗ trợ DNNVV quốc gia, qua đó hỗ trợ hình thành nền tảng kết nối kinh doanh giữa nhà cung ứng trong nước với các doanh nghiệp công nghiệp hàng đầu ở Việt Nam.

JICA tổ chức Hội thảo xúc tiến đầu tư nhằm phát triển chuỗi giá trị thực phẩm

Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) tổ chức Hội thảo xúc tiến đầu tư nhằm phát triển chuỗi giá trị thực phẩm hôm 14/1 tại Hà Nội và hôm 16/1/2020 tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Gần 200 đại biểu từ các bộ ngành, tỉnh/thành phố có liên quan, các hợp tác xã, doanh nghiệp của Việt Nam và Nhật Bản tham dự Hội thảo đã được nghe báo cáo về nhiều vấn đề như thực trạng chuỗi giá trị thực phẩm tại

các tỉnh/thành phố và triển vọng trong tương lai, tiềm năng và chính sách ưu đãi đầu tư phát triển chuỗi giá trị thực phẩm của các tỉnh/thành phố mục tiêu trong “Tầm nhìn trung và dài hạn hợp tác nông nghiệp Việt Nam – Nhật Bản (2015-2019)”, cũng như bài học và kinh nghiệm trong hoạt động sản xuất kinh doanh nông nghiệp của các doanh nghiệp Nhật Bản tại Việt Nam.

Chia sẻ về những kết quả đạt được trong lĩnh vực nông nghiệp của Việt Nam, ông Nguyễn Đỗ Anh Tuấn –Vụ trưởng Vụ Hợp tác quốc tế, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn- cho biết, nông nghiệp Việt Nam liên tục có bước tăng trưởng khá trong những năm gần đây, tuy nhiên vẫn còn những hạn chế nhất định. Do đó, Việt Nam cần tăng cường hợp tác quốc tế trong thời gian tới, và cần sự hợp tác chia sẻ từ Nhật Bản, nhất là trong lĩnh vực tiếp cận thị trường, xây dựng sàn giao dịch thương mại, sàn giao dịch hàng hóa, đầu tư phát triển nông nghiệp công nghệ cao v.v...

Ông Murooka Naomichi –Phó Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam- cho rằng, sự quan tâm đến thực phẩm sạch tại Việt Nam ngày càng gia tăng và đây là tiềm năng lớn của thị trường trong nước. Bên cạnh đó, các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới như Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) và Hiệp định Thương mại Tự do Việt Nam-EU (EVFTA) đang mở ra triển vọng mới cho ngành thực phẩm ở Việt Nam.

Ông Murooka Naomichi khẳng định JICA sẽ tiếp tục hỗ trợ Việt Nam một cách toàn diện nhằm phát triển cơ sở hạ tầng nông nghiệp; đẩy mạnh đầu tư tư nhân và giới thiệu công nghệ cao; và hỗ trợ về mặt chính sách và chiến lược cũng như phát triển nguồn nhân lực nhằm nâng cao năng suất và giá trị gia tăng cho nền nông nghiệp Việt Nam.

Trong khuôn khổ “Tầm nhìn trung và dài hạn hợp tác nông nghiệp Việt Nam – Nhật Bản (2015-2019)”, Chính phủ hai nước đã hợp tác chặt chẽ nhằm phát triển toàn diện nền nông nghiệp Việt Nam.

JICA đã và đang hỗ trợ phát triển chuỗi giá trị thực phẩm tại Việt Nam thông qua các dự án như nâng cao

độ tin cậy trong lĩnh vực sản xuất cây trồng an toàn tại khu vực phía Bắc, thúc đẩy sản xuất nông nghiệp theo hợp đồng và cải tạo hệ thống thủy lợi tại tỉnh Nghệ An, hỗ trợ biện pháp phòng chống xâm nhập mặn tại tỉnh Bến Tre, hỗ trợ xây dựng tám bước chiến lược phát triển nông nghiệp tại tỉnh Lâm Đồng, phối hợp nghiên cứu về biến đổi khí hậu với Đại học Cần Thơ và đẩy mạnh đầu tư của các doanh nghiệp tư nhân Nhật Bản vào lĩnh vực nông nghiệp.

Khảo sát “Thu thập số liệu về hợp tác trong Chiến lược mở rộng kinh doanh tại nước ngoài của các doanh nghiệp nhỏ và vừa trong lĩnh vực nông nghiệp” cũng đã được thực hiện, nhằm mục đích phân tích các thách thức và nhu cầu của các công ty Nhật Bản trong lĩnh vực nông nghiệp và chuỗi giá trị thực phẩm của Việt Nam; Đánh giá các chương trình hợp tác trước đây của JICA trong lĩnh vực nông nghiệp/chuỗi giá trị thực phẩm; và Khuyến nghị định hướng tương lai cho các chương trình hỗ trợ của JICA trong lĩnh vực nông nghiệp và trong các dự án hợp tác công-tư để đẩy mạnh đầu tư của các công ty Nhật Bản, góp phần cải thiện chuỗi giá trị thực phẩm tại Việt Nam.

Ông Murooka Naomichi, Phó trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam, phát biểu tại Hội thảo

JICA tiếp tục tài trợ cho nhà máy điện mặt trời tại Việt Nam thông qua quỹ LEAP

Toàn cảnh nhà máy điện mặt trời

Ngày 22/1/2020, Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB) đã ký hợp đồng vay vốn trị giá 37,8 triệu USD với Công ty Cổ phần Đầu tư Phát triển Năng lượng TTC (TTC Energy) để tài trợ cho Dự án năng lượng mặt trời tại

Việt Nam, trong đó, 7,6 triệu USD sẽ được cho vay dưới dạng vốn vay ưu đãi không song song từ Quỹ Cơ sở Hạ tầng Khu vực Tư nhân Châu Á (LEAP) có sự góp vốn của Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA).

Dự án nhằm xây dựng và vận hành nhà máy điện mặt trời có công suất 50 MW và các cơ sở hạ tầng đi kèm tại tỉnh Tây Ninh, miền Nam Việt Nam, góp phần đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng về năng lượng tại miền Nam Việt Nam cũng như đa dạng hóa nguồn năng lượng.

Các nhà đầu tư của dự án gồm Gulf Energy Development Public Company Limited (GED) của Thái Lan và Tập đoàn Thành Thành Công của Việt Nam. Tổng thầu EPC của dự án là JGC Việt Nam, đơn vị thuộc Tập đoàn JGC.

Theo ông Konaka Tetsuo, Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam, đây là lần thứ hai JICA cung cấp tài trợ không có bảo lãnh chính phủ cho dự án điện mặt trời tại Việt Nam thông qua quỹ LEAP, tiếp sau khoản vay cho Dự án điện mặt trời Đa Mi.

Khoản vay này nhằm cải thiện khả năng thanh toán cũng như khả năng tài chính của Dự án, đồng thời tạo điều kiện để những nhà cho vay khác cung cấp nguồn vốn dài hạn để phát triển dự án. Dự án cũng phù hợp với “Sáng kiến về Cho vay và Đầu tư Hải ngoại cho Khu vực ASEAN” được tuyên bố trong Hội nghị Cấp cao ASEAN ngày 4/11/2019 nhằm hỗ trợ cơ sở hạ tầng chất lượng cao và đầu tư xanh.

Là một phần của các biện pháp tiếp theo cho sáng kiến “Quan hệ đối tác vì Cơ sở Hạ tầng Chất lượng cao” được Chính phủ Nhật Bản công bố vào ngày 21/11/2015, quỹ LEAP được thành lập nhằm hỗ trợ cho các dự án cơ sở hạ tầng tư nhân chất lượng cao trong nhiều lĩnh vực như giảm thiểu phát thải khí nhà kính, tiết kiệm năng lượng và dịch vụ y tế với giá cả hợp lý

tại các quốc gia thành viên ADB khu vực Châu Á-Thái Bình Dương, dưới nhiều hình thức khác nhau, trong đó có hình thức đối tác công tư. Cho đến nay, Quỹ LEAP đã cung cấp tài chính cho 15 dự án và đã huy động tổng cộng 5,6 tỷ USD từ ADB và các nhà đồng tài trợ khác.

Vào tháng 3/2016, JICA đã phê duyệt khoản đóng góp cho quỹ LEAP trị giá 1,5 tỷ USD. Từ khi thành lập quỹ cho đến nay, JICA thông qua quỹ đã tài trợ 500 triệu USD cho các dự án cơ sở hạ tầng chất lượng cao trong nhiều lĩnh vực như các sáng kiến bảo hiểm y tế tại Ấn Độ và Indonesia, các dự án năng lượng tái tạo ở Mông Cổ cùng nhiều dự án khác.

Ông Konaka Tetsuo cho biết JICA sẽ tiếp tục hợp tác với các quốc gia và tổ chức quốc tế để đẩy mạnh đầu tư vào cơ sở hạ tầng chất lượng cao và đóng góp vào phát triển kinh tế - xã hội tại các quốc gia và khu vực đang phát triển dựa trên cơ sở các Mục tiêu Phát triển Bền vững (SDGs).

Ký kết Biên bản thảo luận Dự án nâng cao năng lực Đại học Việt Nhật

Ông Konaka Tetsuo, Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam (bên trái) và Ông Nguyễn Hoàng Hải, Phó giám đốc Đại học Quốc gia Hà Nội (bên phải) tại Lễ ký kết

Sáng ngày 18/2/2020, Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) và Đại học Việt Nhật đã tiến hành ký kết Biên bản thảo luận thực hiện dự án giai đoạn 2 nhằm tiếp tục hỗ trợ nâng cao năng lực đào tạo, nghiên cứu và quản trị đại học tại Đại học Việt Nhật.

Tới dự lễ ký có đại diện đến từ Đại sứ quán Nhật Bản tại Việt Nam, văn phòng Tổ chức Xúc tiến Ngoại thương Nhật Bản (JETRO), Văn phòng Chính phủ, Bộ Ngoại Giao Việt Nam, Bộ Giáo dục và Đào tạo và Đại học Quốc gia Hà Nội.

Dự án giai đoạn 2 sẽ được thực hiện trong thời gian 5 năm, bắt đầu từ 1/4/2020 tới 31/3/2025, nhằm mục tiêu việc xác lập nền tảng đào tạo, nghiên cứu và quản trị với chất lượng cao tại trường Đại học Việt Nhật, qua đó hướng đến mục tiêu đào tạo nguồn nhân lực có khả năng dẫn dắt sự phát triển của xã hội cũng như của các ngành sản xuất tại Việt Nam và khu vực Đông Nam Á.

Song song với việc tiếp tục các chương trình đào tạo bậc Thạc sĩ hiện có, dự án giai đoạn 2 dự kiến sẽ mở rộng chương trình đào tạo bậc Đại học và Tiến sĩ theo các tiêu chí chất lượng cao, trên cơ sở thế mạnh của các đại học đối tác Nhật Bản và nhu cầu của Việt Nam như các ngành thuộc các lĩnh vực khoa học xã hội liên ngành, khoa học bền vững, công nghệ kỹ thuật tiên tiến và khoa học sự sống; mở rộng quy mô trường tại Hoà Lạc và phát triển một số chương trình theo định hướng tự chủ khi dự án kết thúc.

Phát biểu tại buổi lễ, ông Tetsuo Konaka – Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam bày tỏ mong đợi trường Đại học Việt Nhật sẽ phát huy các lợi thế về sự kết nối mạnh mẽ với các trường đối tác Nhật Bản và các công ty tư nhân để tiếp tục phát triển bền vững thành trường đại học hàng đầu tại Việt Nam.

Hiệu trưởng Đại học Việt Nhật, TS. Furuta Motoo nói rằng: “Đại học Việt Nhật sẽ tận dụng tối ưu thế mạnh về chuyên gia và kỹ thuật của Nhật Bản và các kiến thức khoa học ứng dụng của Việt Nam trong đào tạo và

nghiên cứu, nhằm cung cấp cho thị trường lao động Việt Nam, Nhật Bản và khu vực những nhà khoa học, lãnh đạo và quản trị có tay nghề, kinh nghiệm và chất lượng cao”.

JICA hoàn thành dự án 5 năm hỗ trợ Việt Nam triển khai thỏa thuận Paris

Hội thảo tổng kết Dự án được tổ chức tại Tp. Hồ Chí Minh ngày 7/1 và tại Hà Nội ngày 9/1

Dự án “Hỗ trợ lên kế hoạch và thực hiện các hành động giảm phát thải khí nhà kính phù hợp với điều kiện Quốc gia (NAMA) theo cách có thể đo đạc, báo cáo và thẩm tra được (MRV) (SPI-NAMA)”, do Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) tài trợ, đã kết thúc tốt đẹp tháng 1/2020 vừa qua.

JICA, Bộ Tài nguyên và Môi trường (Bộ TN&MT) và Sở Tài nguyên và Môi trường (Sở TN&MT) Thành phố Hồ Chí Minh (Tp.HCM) đã phối hợp tổ chức Hội thảo Tổng kết Dự án SPI-NAMA ngày 7/1 tại Tp. HCM và 9/1 tại Hà Nội.

Ở cấp Trung ương, Bộ TN&MT và JICA đã bắt đầu khởi động dự án SPI-NAMA vào năm 2015 để tăng cường chức năng quản lý nhà nước nhằm thúc đẩy chính sách giảm nhẹ phát thải khí nhà kính tại Việt Nam, đặc biệt là chuẩn bị thực hiện đầy đủ Thỏa thuận Paris.

Trong quá trình hợp tác, Dự án đã hỗ trợ Bộ TN&MT xây dựng Nghị định quy định về lộ trình và phương thức giảm nhẹ phát thải khí nhà kính (KNK), cũng như thực hiện Đánh giá công nghệ các-bon thấp cho các phương thức giảm nhẹ của hành động đóng góp do quốc gia tự quyết định (NDC), được Chính phủ Việt Nam cam kết theo Thỏa thuận Paris.

Ở cấp địa phương, Tp.HCM và JICA đã nỗ lực chuẩn bị đề cập nhật Kế hoạch hành động ứng phó với biến đổi khí hậu (CCAP) của thành phố cho giai đoạn sau năm 2020.

Các chuyên gia Nhật Bản đã tổ chức tập huấn cho cán bộ Sở TN&MT Tp.HCM về phương pháp sử dụng Mô hình tích hợp Châu Á-Thái Bình Dương (AIM) để cụ thể hóa xu hướng phát thải trong tương lai tại Tp.HCM và xác định các chỉ tiêu giảm thiểu vào năm 2030. Dựa trên kết quả mô phỏng của mô hình, Tp.HCM có thể thiết lập ưu tiên các hành động giảm thiểu dự kiến trong Kế hoạch hành động mới.

Kết quả mô phỏng theo mô hình AIM cho thấy lượng phát thải KNK tại Tp.HCM vào năm 2030 sẽ tăng khoảng 2,6 lần so với năm 2016 nếu không có bất kỳ hành động giảm thiểu nào. Tuy nhiên, nếu có các hành động giảm thiểu hiệu quả, thành phố có thể giảm khoảng 20% lượng phát thải này vào năm 2030.

Kết quả ước tính đã được chia sẻ và tham vấn ý kiến với các bên liên quan tại Tp.HCM và các khuyến nghị chính sách cho Kế hoạch hành động mới đã được xây dựng và gửi tới Sở TN&MT.

Trong khuôn khổ hoạt động thí điểm, các chuyên gia Nhật Bản đã tiến hành đánh giá hiệu quả sử dụng năng lượng của các tòa nhà ở Tp.HCM và đề xuất một hệ thống báo cáo các-bon giống như hệ thống đã được chính quyền thành phố Tokyo áp dụng. Hệ thống này đã giúp Tokyo giảm 16% tổng mức tiêu thụ năng lượng trong giai đoạn từ năm 2000 đến 2012. Hệ thống cung cấp thông tin về hiệu quả tiết kiệm điện năng nhờ áp dụng các biện pháp sử dụng năng lượng

hiệu quả tại các tòa nhà; bên cạnh đó, việc xếp hạng hiệu quả sử dụng năng lượng của chính quyền Tokyo cũng là động lực thúc đẩy chủ các tòa nhà đầu tư vào các biện pháp tăng cường hiệu quả năng lượng.

“Kinh nghiệm của chính quyền thành phố Tokyo về báo cáo các-bon rất hữu ích cho Tp.HCM khi số nhà cao tầng trong thành phố đang tăng lên nhanh chóng. Hệ thống này cũng sẽ giúp nâng cao nhận thức của người thuê về tiết kiệm năng lượng và tiết kiệm điện”, ông Nguyễn Toàn Thắng, Giám đốc Sở TN&MT Tp.HCM cho biết.

Trong phạm vi hỗ trợ cho Tp.HCM, Dự án đã ước tính mức giảm phát thải KNK dự kiến cho một số cảng biển tại Tp.HCM. Phương pháp MRV cho các cảng biển do Dự án phát triển được Bộ Giao thông Vận tải (Bộ GTVT) đánh giá cao. Ông Trần Ánh Dương, Vụ trưởng Vụ môi trường của Bộ GTVT xác nhận rằng kết quả của dự án SPI-NAMA cho cảng biển tại Tp.HCM sẽ được

đưa vào Kế hoạch Quốc gia Phát triển cảng xanh tại Việt Nam đang được Bộ GTVT xây dựng.

“Việt Nam, với tư cách là thành viên của cộng đồng toàn cầu, được kỳ vọng sẽ đóng vai trò quan trọng trong việc thực hiện Thỏa thuận Paris. Những nỗ lực tích cực của Chính phủ Việt Nam và Tp.HCM chắc chắn sẽ là minh chứng rõ ràng cho thấy cả chính quyền trung ương và địa phương đều chủ động đẩy mạnh các hành động ứng phó với biến đổi khí hậu nhằm hiện thực hóa mục tiêu xã hội các-bon thấp và tiến tới xã hội không phát thải các-bon, góp phần hiện thực hóa các Mục tiêu Phát triển Bền vững”, ông Hiromichi Murakami, Phó vụ trưởng Vụ môi trường toàn cầu của JICA, cho biết. Ông hy vọng rằng những kinh nghiệm và bài học từ dự án SPI-NAMA sẽ giúp Chính phủ Việt Nam củng cố khung pháp lý đảm bảo sự chuyển hướng mô hình trong tương lai hướng tới nền kinh tế các-bon thấp.

JICA hỗ trợ phục hồi đường cống thoát nước bằng công nghệ không đào hở tại Thành phố Hồ Chí Minh

Ông Konaka Tetsuo, Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam (bên trái) và Ông Võ Văn Hoan, Phó chủ tịch Ủy ban Nhân dân Tp. Hồ Chí Minh (bên phải) tại Lễ ký kết

Ngày 21/2, Trưởng đại diện Văn phòng JICA tại Việt Nam - ông Konaka Tetsuo và ông Võ Văn Hoan, Phó Chủ tịch Ủy ban Nhân dân (UBND) Thành phố Hồ Chí Minh, đã ký Hiệp định Viện trợ không hoàn lại của “**Dự án Cải tạo phục hồi Đường cống Thoát nước cũ, xuống cấp bằng công nghệ không đào hở tại Thành phố Hồ Chí Minh**”.

Chứng kiến lễ ký kết có Đại sứ Nhật Bản tại Việt Nam Umeda Kunio, ông Nguyễn Thành Phong, Chủ tịch UBND Tp.HCM, đại diện Tổng Lãnh sự quán Nhật Bản tại Tp.HCM, đại diện các sở, ban, ngành tại thành phố, đại diện JICA và các cơ quan có liên quan.

Khoản viện trợ không hoàn lại, trị giá 1,882 tỷ yên, được Chính phủ Nhật Bản cam kết vào năm 2018, sẽ được dùng để cải thiện năng lực thoát nước và năng lực

chịu tải thông qua việc cải tạo và khôi phục các đường ống thoát nước cũ tại Tp.HCM.

Công việc cải tạo đường ống thoát nước sẽ được các công ty Nhật Bản giàu kinh nghiệm thực hiện trong vòng 24 tháng, dưới sự giám sát của công ty tư vấn Nhật Bản. Công việc cải tạo và phục hồi dự kiến sẽ được hoàn tất vào tháng 3/2023.

Quá trình đô thị hóa nhanh chóng của thành phố đòi hỏi cấp thiết phải xây dựng cơ sở hạ tầng thân thiện với môi trường, đồng thời đáp ứng nhu cầu về cung cấp nước sạch và bảo vệ môi trường nước.

Trong khi thành phố đang nỗ lực hết sức mình để xây dựng hệ thống thoát nước mới bao gồm các nhà máy xử lý nước thải và hệ thống đường ống để cải thiện môi trường nước, việc cải tạo phục hồi các đường ống thoát nước cũ được xây dựng từ thời Pháp thuộc là một thách thức lớn trong tình trạng giao thông đông đúc như hiện nay, đặc biệt tại các quận trung tâm như Quận 1 và Quận 3.

Trong năm 2015, JICA đã cung cấp một Dự án Hợp tác kỹ thuật do Sở Xây dựng thành phố Osaka và công ty Sekisui Chemical (Nhật Bản) thực hiện, nhằm thí điểm công nghệ không đào hở trong việc cải tạo phục hồi các đường ống đã xuống cấp ở khu Công Quỳnh – Nguyễn Cư Trinh tại Quận 1.

Dự án thí điểm này đã chứng minh đây là phương pháp phù hợp để cải tạo phục hồi các đường ống thoát nước, thích hợp tại các quận có lưu lượng giao thông lớn tại Tp.HCM mà không làm xáo trộn đời sống xã hội cũng như không làm hư hỏng mặt đường.

Ưu điểm của việc sử dụng công nghệ không đào hồ trong dự án thí điểm, so với phương pháp đào hồ truyền thống, đã thuyết phục UBND Tp.HCM thúc đẩy dự án cải tạo phục hồi đường ống thoát nước tại các khu vực trung tâm với mật độ đông đúc ở Quận 1 và Quận 3.

JICA bắt đầu hỗ trợ Tp.HCM cải thiện hệ thống thoát nước thải từ năm 1999 trong việc xây dựng “Quy hoạch Tổng thể hệ thống thoát nước Tp.HCM đến năm 2020” (JICA, 1999). Dự án cải thiện môi trường nước tại lưu vực sông Tàu Hũ - Bến Nghé (giai đoạn 1) nằm trong Quy hoạch tổng thể này đã được thực hiện. Dự án này đã đưa vào hoạt động một nhà máy xử lý nước thải với công suất là 141.000 m³/ngày đêm, hệ thống cống bao

thu gom nước thải và đường ống mới và cải thiện lưu lượng thoát nước tại kênh Tàu Hũ và Bến Nghé.

Giai đoạn hai của Dự án dự kiến được hoàn thành vào năm 2022. Giai đoạn này sẽ bổ sung thêm một nhà máy xử lý nước thải với công suất là 330.000m³/ngày đêm và mở rộng hệ thống cống bao thu gom nước thải và đường ống tại lưu vực kênh Đồi - Tè. Trong giai đoạn hai của dự án, công nghệ khoan kích ngầm đã và đang được áp dụng để xây dựng hệ thống cống bao thu gom nước thải nhằm giảm thiểu ảnh hưởng đến giao thông ở các khu vực đông đúc tại Quận 4, 5, 6, 8, 10 trong thành phố.

Văn phòng Quốc hội tổ chức Chương trình giáo dục trải nghiệm

Hội trường mô phỏng phiên họp toàn thể trong tòa nhà Quốc hội dành cho các em học sinh tham gia Chương trình trải nghiệm

Trong khuôn khổ Dự án tăng cường năng lực cho Văn phòng Quốc hội Việt Nam (“Dự án JICA-ONA”), Vụ Thông tin (Văn phòng Quốc hội Việt Nam) đã tổ chức Chương trình giáo dục trải nghiệm về Quốc hội cho đối tượng là các em học sinh THCS trên địa bàn thành phố Hà Nội vào ngày 26/12/2019.

Trong thời gian 6 năm kể từ khi bắt đầu được triển khai, Dự án JICA-ONA đã và đang hỗ trợ để nâng cao năng lực cho Văn phòng Quốc hội Việt Nam cũng như Đại biểu Quốc hội Việt Nam.

Với mục tiêu xây dựng một “Quốc hội mở”, Vụ Thông tin – cơ quan đảm nhiệm hoạt động cung cấp thông tin về Quốc hội cho công chúng- cũng là cơ quan chủ trì tổ chức Chương trình trải nghiệm đặc biệt.

Chương trình giáo dục trải nghiệm về Quốc hội đã được Vụ Thông tin bắt đầu tổ chức thực hiện từ tháng 9/2017 nhằm nâng cao hiểu biết và kiến thức của các em học sinh về tổ chức và hoạt động của Quốc hội Việt Nam.

Tại Nhật Bản, Thượng nghị viện chủ trì tổ chức Chương trình giáo dục trải nghiệm về Quốc hội dành

cho trẻ em. Dự án JICA-ONA, với sự hợp tác của Thượng nghị viện Nhật Bản, đã hỗ trợ việc mua sắm thiết bị dành cho Chương trình giáo dục trải nghiệm về Quốc hội. Dự án cũng hỗ trợ tổ chức Đoàn đi nghiên cứu tại Nhật Bản để tìm hiểu về thực tế và kinh nghiệm của phía Nhật Bản.

Trong “Chương trình trải nghiệm đặc biệt về Quốc hội”, thông qua việc tham gia buổi thảo luận giả định về dự thảo luật trong phiên họp toàn thể và cuộc họp Ủy ban, các em học sinh đến tham quan Quốc hội có thể tìm hiểu về cơ cấu và vai trò của Quốc hội.

Tại hội trường mô phỏng phiên họp toàn thể trong tòa nhà Quốc hội, các em học sinh tham gia Chương trình sẽ đóng các vai như Chủ tịch Quốc hội, Bộ trưởng - người giải trình dự thảo luật, Ủy viên của Ủy ban Quốc hội - người báo cáo kết quả thẩm tra dự thảo luật..., và sẽ phát biểu trước Quốc hội giả định.

Trong quá trình Chương trình được tiến hành, các em học sinh đóng vai đại biểu Quốc hội và các Bộ trưởng cũng có thể tiến hành đặt và trả lời câu hỏi chất vấn, cuối buổi, các em học sinh sẽ tiến hành biểu quyết thông qua dự thảo luật giả định.

Tháng 9/2017, Vụ Thông tin lần đầu tiên tổ chức thí điểm Chương trình giáo dục trải nghiệm về Quốc hội cho các em học sinh của một số trường THCS trên địa bàn Hà Nội. Sau những lần tổ chức thí điểm đó, Chương trình đã được hoàn thiện và hiện tại được mở rộng thực hiện cho học sinh THCS của một số tỉnh/thành phố khác ngoài Hà Nội và sinh viên một số trường đại học. Cho đến cuối năm 2019, tổng cộng có 3.537 học sinh, sinh viên đã tham gia Chương trình giáo dục trải nghiệm về Quốc hội.

Vụ Thông tin đang đề xuất một kế hoạch để mở rộng số lượng trường tham gia Chương trình và nâng cao nội dung Chương trình theo hướng thiết thực hơn nữa để có thêm nhiều em học sinh, sinh viên có thể hiểu biết sâu sắc hơn về Quốc hội Việt Nam.

Mặc dù không dễ để hiểu về Quốc hội một cách tường tận ngay cả đối với người lớn, tuy nhiên, chúng tôi

mong rằng thông qua Chương trình này sự hiểu biết về Quốc hội Việt Nam của thế hệ trẻ của Việt Nam sẽ trở nên sâu rộng hơn để từ đó họ có thể hiểu hơn về cách thảo luận một cách dân chủ tại nghị viện.

Ms. SAKUMA Rumiko- Điều phối viên Dự án JICA-ONA

Các em học sinh tham gia Chương trình đóng vai Đại biểu Quốc hội và phát biểu trước Quốc hội giả định

Hệ thống gia cố kè bảo vệ bờ sông của công ty Murakami Group đạt Chứng nhận tiêu chuẩn phương pháp xây dựng

Với lợi thế thiết bị nhỏ và nhẹ hơn thiết bị thông thường, hệ thống CMS có thể được sử dụng linh hoạt ngay cả ở những khu vực đông dân cư và diện tích thi công nhỏ hẹp, yếu

Công ty TNHH Murakami Group ở tỉnh Kagawa (Nhật Bản) đã được cấp Chứng nhận tiêu chuẩn phương pháp xây dựng Việt Nam cho Hệ thống CMS gia cố mặt đất xây dựng kè bảo vệ bờ sông với công nghệ MITS (phương pháp khuấy trộn máy phun áp lực trung bình, nhỏ gọn) vào tháng 11/2019.

Với lợi thế thiết bị nhỏ và nhẹ hơn thiết bị thông thường, hệ thống CMS có thể được sử dụng linh hoạt ngay cả ở những khu vực đông dân cư và diện tích thi công nhỏ hẹp, yếu.

Trong những năm gần đây, vấn đề bảo vệ xói mòn ở bờ sông được quan tâm nhiều hơn ở Việt Nam, và việc thiết lập các biện pháp đối phó là vấn đề cấp bách từ góc độ phòng chống thiên tai. Ngoài ra, do quá trình đô thị hóa nhanh chóng, mật độ dân cư và nhà dân tăng lên, dẫn xuất hiện những khu vực bề mặt đất yếu, gây khó

khăn cho việc tải đến các thiết bị cải tạo mặt đất thông thường để tiến hành cải tạo kè bảo vệ sông.

Trong bối cảnh đó, trong khuôn khổ Chương trình đề xuất từ các doanh nghiệp Nhật Bản, công ty Murakami Group đã đề xuất Hệ thống CMS với công nghệ MITS. Việc khảo sát tính khả thi của Dự án đã được thông qua từ năm 2015, và sau đó vào năm 2017, Dự án khảo sát xác minh tiếp tục được thông qua và một thử nghiệm trình diễn đã được thực hiện.

Thông qua Dự án khảo sát xác minh, công ty Murakami Group đã thu thập được nhiều dữ liệu và đã được cấp Chứng nhận tiêu chuẩn phương pháp xây dựng Việt Nam cho Hệ thống CMS.

Trong tương lai, công ty dự kiến sẽ tiếp tục đóng góp cho các vấn đề mà Việt Nam phải đối mặt bằng cách phát triển kinh doanh một cách nghiêm túc.

Văn phòng JICA Việt Nam nhận bằng khen của Ủy ban Nhân dân Thành phố Đà Nẵng

Lễ trao bằng khen tại Trung tâm hành chính Đà Nẵng

Ngày 10/1, Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam Konaka Tetsuo đã thay mặt Văn phòng tới tham dự buổi Gặp mặt người nước ngoài nhân dịp Xuân Canh Tý 2020 và Lễ trao bằng khen do Ủy ban Nhân dân thành phố Đà Nẵng tổ chức.

Tham dự sự kiện có Tổng lãnh sự các nước Trung Quốc, Hàn Quốc, Nga... tại Đà Nẵng, các cơ quan viện trợ của các quốc gia khác và Liên Hợp Quốc, các tổ chức phi chính phủ và các doanh nghiệp tư nhân nước ngoài...

Tại buổi lễ, Chủ tịch UBND thành phố Đà Nẵng Huỳnh Đức Thơ đã trao tặng bằng khen cho 39 tổ chức, trong đó có Văn phòng JICA Việt Nam, và 25 cá nhân có đóng góp to lớn trong ba lĩnh vực giao lưu hợp tác quốc tế, hỗ trợ nhân đạo và phát triển kinh tế xã hội tại Đà Nẵng.

Tại thành phố Đà Nẵng, ngoài các hoạt động cứu trợ nhân viên hỗ trợ trẻ em khuyết tật đang được thực hiện, JICA cũng đã và đang mở rộng triển khai một số hoạt động hỗ trợ trong nhiều lĩnh vực khác như: Kế hoạch xây dựng tổng đài chống nạn buôn bán người khu vực miền Trung thông qua hình thức Hợp tác Kỹ thuật; Dự án vốn vay xây dựng đường cao tốc Bắc-Nam; Dự án Hợp tác Kỹ thuật cấp cơ sở “Hỗ trợ xây dựng mô hình chuỗi giá trị thủy sản tại thành phố Đà Nẵng” hợp tác thực hiện với thành phố Kushiro, Hokkaido, Nhật Bản; Dự án Khảo sát xây dựng hệ thống dữ liệu kinh doanh trong giao thông du lịch, giao thông công cộng, phát triển hạ tầng đô thị được thực hiện bởi Tập đoàn Softbank (Nhật Bản).

Tổng kết Dự án cải tạo đất và nâng cao thu nhập cho nông dân tỉnh An Giang

Các đại biểu chụp ảnh kỉ niệm tại Hội thảo tổng kết Dự án

Ngày 10/1/2020, Khoa Nông Nghiệp, trường Đại học An Giang (ĐHQG.Tp.HCM) đã phối hợp cùng với trường Đại học Saga và Trung tâm Công nghệ Sinh học (TTCNSH) An Giang tổ chức Hội thảo tổng kết Dự án “**Thí điểm cải tạo đất và nâng cao thu nhập cho nông dân tỉnh An Giang**” tại xã Bình Thành, huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang.

Tham dự buổi lễ có PGS.TS. Võ Văn Thắng – Hiệu trưởng và TS. Hồ Thanh Bình – Phó Hiệu trưởng, ĐH An Giang; PGS.TS. Tsuji Kazunari – ĐH Saga, Trưởng dự án; các cố vấn chuyên môn như GS.TS. Võ Tòng

Xuân và PGS.TS. Nguyễn Duy Cần; và ông Izaki Hiroshi, Trưởng Văn phòng Chi nhánh JICA tại Tp. HCM. Ngoài ra còn có gần 100 cán bộ đến từ các trường ĐH, các sở ban ngành, công ty nông nghiệp và nông dân tại địa phương.

Dự án được hợp tác thực hiện bởi Đại học Saga và Đại học An Giang, đơn vị phối hợp là TT CNSH tỉnh An Giang, trong khuôn khổ Chương trình Đối tác Phát triển của JICA. Mục tiêu của dự án là cải tạo đất trồng lúa ba vụ và đất nhiễm mặn để tăng thu nhập cho nông dân tỉnh An Giang.

Sau khi Dự án được khởi động (5/2017), từ tháng 9-12/2017, hai cán bộ ĐH An Giang và TT CNSH đã được cử sang Nhật tập huấn về kỹ thuật trồng cây giọt băng và đậu nành.

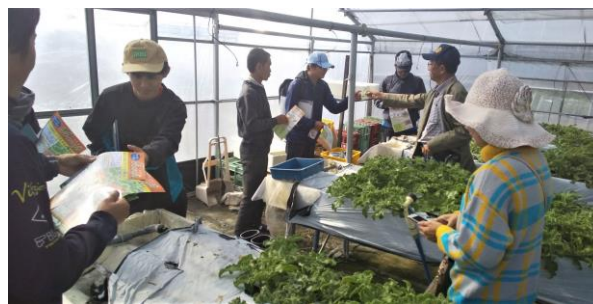
Sau ba tháng tập huấn, hai cán bộ trở về Việt Nam đã chia sẻ thông tin, kỹ thuật trồng 2 loại cây này theo kỹ thuật Nhật Bản cho nông dân, cán bộ kỹ thuật và sinh viên An Giang.

Sau một năm thử nghiệm trồng các giống đậu nành và giọt băng tại ĐHAG và TT CNSH, vào tháng 8/2018 nhóm cũng đã tổ chức Hội thảo tại xã An Hòa, huyện Châu Thành để báo cáo về kết quả thử nghiệm các giống đậu nành cũng như kỹ thuật trồng cây giọt băng để làm cơ sở cho công tác chuyển giao cho nông dân vào năm 2019.

Từ năm 2017-2019 dưới sự cố vấn chuyên môn của các Giáo sư ĐH Saga, nhóm nghiên cứu ĐHAG đã thực hiện được 9 thí nghiệm sàng lọc và đánh giá giống đậu nành Nhật, qua đó đã chọn được hai giống là *Fukuyutaka* và *Tamahomare* có năng suất cao và đã triển khai trồng thử nghiệm vụ Đông Xuân 2019-2020. Bước đầu cho thấy cây thích nghi tốt. Kết quả đánh giá cây giọt băng cũng cho thấy cây có thể sống được trong điều kiện tự nhiên ở An Giang và có khả năng hấp thu muối trong đất tốt.

Trong ba năm thực hiện dự án đã có 31 lượt chuyên gia Nhật Bản sang Việt Nam làm việc, chia làm 7 đợt. Ở chiều ngược lại, số lượt thành viên, cố vấn và nông dân Việt Nam sang Nhật tham quan và tập huấn là 9 lượt, chia làm 3 đợt (10/2017, 12/2018, 11/2019). Bên cạnh đó dự án cũng đã hỗ trợ 3 máy đo nhiệt và độ ẩm, chi phí phân tích phục vụ cho nghiên cứu.

Dự án đã giúp cho nông dân và cán bộ địa phương hiểu biết thêm kỹ thuật mới và góp phần đa dạng giống cây trồng mới phục vụ cho mục đích cải tạo đất, ứng phó với tình hình biến đổi khí hậu như xâm nhập mặn, và có thể giúp nông dân cải thiện thu nhập trong tương lai.

Dự án giúp cho nông dân và cán bộ địa phương hiểu biết thêm kỹ thuật mới và góp phần đa dạng giống cây trồng mới

Đoàn giao lưu Văn hóa Kinh tế Du lịch cấp cao của Nhật Bản tới Việt Nam

Lễ ký kết trao đổi 2 văn kiện về dự án phòng chống thiên tai

Từ ngày 11 đến 13/1/2020, Đoàn giao lưu Văn hóa - Kinh tế - Du lịch Việt Nam-Nhật Bản với sự tham gia của Chủ tịch Liên minh Nghị sỹ Hữu nghị Nhật-Việt, Tổng Thư ký Đảng Dân chủ Tự do cầm quyền Nikai Toshihiro và hơn 1.000 đại biểu Nhật Bản đã đến Việt Nam.

Trong chuyến giao lưu, lãnh đạo và quan chức hai nước đã hội đàm và chứng kiến lễ ký kết nhiều văn kiện và bản ghi nhớ hợp tác tại tỉnh Quảng Nam và tham dự đêm giao lưu văn hóa tại Đà Nẵng với sự có mặt của hơn 1.200 người. Trong đêm giao lưu, Tổng thư ký

Đảng Dân chủ Tự do Nhật Bản Nikai Toshihiro và Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc cùng lãnh đạo hai nước đã tham gia trồng hoa sen Nhật Bản và công bố thành lập Văn phòng Lãnh sự quán Nhật Bản tại Đà Nẵng.

Tham gia chuỗi sự kiện này, JICA đã tổ chức các hoạt động thị sát Dự án Cảng Tiên Sa, được hỗ trợ từ vốn vay ODA Nhật Bản, gặp gỡ 6 Tỉnh nguyên viên JICA đang công tác tại Đà Nẵng và tổ chức các buổi thảo luận nhóm trong lĩnh vực nông nghiệp và phòng chống thiên tai có sự tham gia của lãnh đạo tỉnh Shiga, ba Nghị sỹ Nhật Bản và Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Nam. Ngoài ra, các bên đã ký trao đổi 2 văn kiện về dự án phòng chống thiên tai.

- Ký kết văn kiện bộ dữ liệu khảo sát trên không Dự án Viện trợ không hoàn lại hợp tác với Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, Dự án Vận hành hồ chứa nước trong tình huống khẩn cấp và quản lý lũ hiệu quả bằng hệ thống thông tin quản lý thiên tai toàn diện.

- Ký kết văn kiện cung cấp thiết bị hệ thống đo lượng mưa cho Dự án tăng cường năng lực dự báo thời tiết và cảnh báo sớm mưa lũ.

Voice of Expert

Mở rộng nhà máy thủy điện Đa Nhim- Tiếp thêm năng lực phát điện cho nhà máy có tuổi đời hơn 50 năm !

Toàn cảnh nhà máy thủy điện Đa Nhim và đường ống áp lực

1. Nhà máy thủy điện Đa Nhim hiện hữu

Nhà máy thủy điện Đa Nhim được khởi công xây dựng vào năm 1961 và hoàn thành vào năm 1964. Trong 56 năm vận hành, nhà máy đóng vai trò quan trọng trong việc cung cấp điện cho khu vực miền Nam.

Nhà máy nằm cách sân bay Đà Lạt về phía Phan Rang khoảng 50 phút chạy xe ô tô. Từ xa, chúng ta có thể nhìn thấy phía bên trái có con đập thẳng tắp cao 38m, dài 1.450m nối hai sườn núi. Đập này đã tạo nên hồ chứa Đa Nhim có dung tích 165 triệu m³ nước. Nước từ hồ chứa ở độ cao xấp xỉ 1.042m được chảy vào 2 đường ống áp lực với công suất 26.4m³/s, tạo cột nước 800m cung cấp nước cho vận hành nhà máy thủy điện với công suất lắp đặt 160MW (160.000 kW). Đồng thời, nước từ thủy điện Đa Nhim cũng phục vụ tưới tiêu cho đất canh tác của tỉnh Ninh Thuận, là một tỉnh có lượng mưa trung bình hàng năm thấp nhất Việt Nam, góp phần đáng kể cho sản xuất nông nghiệp ở địa phương.

Hồ chứa nước ở độ cao 1.042m, dung tích 165 triệu m³ nước

Đi bằng ô tô từ hồ chứa tới nhà máy mất khoảng 30 phút trên con đường đèo ngoằn ngoèo uốn lượn. Từ trên đèo, chúng ta có thể nhìn thấy toàn cảnh Nhà máy thủy điện Đa Nhim và đường ống áp lực không lồ. Đường ống có độ dốc 45 độ và độ chênh lệch mực nước ở đầu và cuối đường ống là 800m, cao nhất Đông Nam Á. Từ

sườn dốc đặt đường ống nhìn xuống phía dưới, chúng ta có cảm giác như mình đang tham gia một khóa học nâng cao tại một khu trượt tuyết. Khách thăm quan đến đây thường thốt lên: “Sao họ có thể đặt được đường ống ở một sườn dốc đứng như vậy?”.

Đứng cạnh đường ống có độ dốc khoảng 45 độ nhìn xuống nhà máy

Trở lại với công trình nhà máy lúc bấy giờ, công tác xây dựng do liên danh Kajima Corporation và Hazama Ando Corporation (Tên cũ: Hazama Corporation) thực hiện, Sakai Iron Works sản xuất đường ống, Fuji Electric, Hitachi, Toshiba và Mitsubishi Electric cung cấp tuabin, máy phát điện và các thiết bị điện khác. Công ty chúng tôi Nippon Koei là nhà thầu khảo sát thiết kế và giám sát thi công. Tất cả đều là nhà thầu Nhật Bản.

2. Mở rộng nhà máy thủy điện Đa Nhim

Dòng thời gian trôi, dòng điện không ngừng được cung cấp, nhà máy vẫn miệt mài bao năm cung cấp điện sinh hoạt và sản xuất cho hàng triệu người dân. Tuy nhiên, vào những năm 2000, cùng với sự phát triển kinh tế mạnh mẽ của Việt Nam, nhu cầu về điện phục vụ các hoạt động kinh tế xã hội cho các tỉnh miền Nam trở nên cấp thiết. Đặc biệt, ngành điện đứng trước trọng trách phải đảm bảo cung ứng nguồn điện ổn định vào các giờ cao điểm. Do đó, việc mở rộng nhà máy điện hiện hữu nhằm tối ưu hóa các lợi

thể sẵn có trong thời gian ngắn nhất để bổ sung nhanh chóng nguồn cung cấp điện, đáp ứng các nhu cầu cấp bách được đặc biệt quan tâm. Nhận biết được tầm quan trọng này, Chính phủ Việt Nam đã bổ sung Dự án mở rộng nhà máy thủy điện Đa Nhim vào Quy hoạch phát triển Điện lực Quốc gia.

Việc mở rộng nhà máy thủy điện Đa Nhim cũng đã được tính đến từ những năm 1960, khi các kỹ sư của công ty tư vấn Nippon Koei lập thiết kế cho nhà máy. Mặt bằng để mở rộng nhà máy cũng đã được chuẩn bị từ thời điểm đó. Công tác khảo sát Dự án mở rộng được triển khai từ năm 2012. Tháng 11/2013, JICA đã cử nhóm chuyên gia hỗ trợ để rà soát thiết kế chi tiết do tư vấn Việt Nam lập và chuẩn bị hồ sơ mời thầu. Ngày 28/2/2014, Hiệp định vay ODA đã được ký kết giữa Chính phủ Việt Nam và Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) nhằm cung cấp vốn xây dựng Dự án mở rộng Nhà máy thủy điện Đa Nhim*. Trong năm 2015, dự án đã đấu thầu lựa chọn nhà thầu, trong đó hạng mục xây dựng và lắp đặt đường ống do nhà thầu Việt Nam đảm nhận, hạng mục tua bin và máy phát điện do nhà thầu nước ngoài cung cấp. Liên danh 3 công ty tư vấn gồm: công ty Nippon Koei Nhật Bản, công ty TNHH Nippon Koei Việt Nam, Công ty Cổ phần Tư vấn xây dựng Điện 3 (trực thuộc EVN) được tuyển chọn làm tư vấn giám sát thi công. Dự án do Công Cổ phần thủy điện Đa Nhim – Hàm Thuận – Đa Mi (DHD) làm Chủ đầu tư.

Dự án mở rộng nhà máy thủy điện Đa Nhim được chính thức khởi công vào tháng 3/2016. Dự án thi công đường hầm áp lực (đường kính 3,5m chiều dài 5km), lắp đặt đường ống áp lực bên cạnh đường ống hiện hữu, xây dựng một nhà máy điện mới với công suất 80 MW. Sau khi hoàn thành sẽ nâng tổng công suất của Nhà máy Đa Nhim từ 160 MW lên 240 MW. Trong hình dưới đây, đường màu đen thể hiện công trình đã được xây dựng 56 năm trước, còn đường màu đỏ là công trình dự án mở rộng.

Sơ đồ Dự án Xây dựng Nhà máy thủy điện Đa Nhim

Những khó khăn trong công tác giám sát thi công dự án mở rộng

Dự án mở rộng tiến hành thi công song song với vận hành nhà máy hiện hữu, vì vậy nhiệm vụ khó khăn là tuyệt đối không làm ảnh hưởng đến nhà máy đang vận hành.

i) Khoan đường hầm áp lực sử dụng công nghệ khoan TBM

Sử dụng công nghệ khoan TBM (Tunnel Boring Machine) để đào đường hầm áp lực dài 5km là một trong những hạng mục thi công quan trọng và khó khăn nhất của Dự án do thi công vẫn phải đảm bảo trữ nước của hồ. Robot TBM có chiều dài 150m, đường kính khoan lên đến 3.9 m, được gắn 35 mũi khoan (phần màu đen và tròn trong ảnh) với hợp kim đặc biệt chuyên khoan phá các vật liệu đá cứng. Tấm nẹp bên hông robot (tấm thép màu đỏ trong hình bên trái) để giữ các phần đã khoan, khi khoan, các tấm này sẽ dịch chuyển tịnh tiến.

Chủ tịch công ty Nippon Koei Ltd. Co. (người thứ 3 từ trái sang) chụp ảnh trước mũi khoan robot TBM khi đến thăm dự án. Tác giả đứng ngoài cùng bên trái

ii) Bảo vệ đường ống hiện hữu và an toàn thi công trên sườn núi có độ dốc lớn

Trong khi thi công dự án mở rộng phải cực kỳ cẩn trọng vì nếu đường ống áp lực hiện hữu bị hư hỏng sẽ khiến 26 tấn nước phun ra mỗi giây, không chỉ gây lụt nghiêm trọng mà mỗi năm thiệt hại sản lượng điện trị giá 5 tỷ Yên (tính theo chi phí bán điện 1 kwh khoảng 5 Yên tương đương 1000 đồng). Do vậy, dự án đã lắp đặt hàng rào bảo vệ tại các khu vực gần với đường ống hiện hữu.

Đường ống hiện hữu (bên trái) và hàng rào bảo vệ (bên phải)

Ngoài ra, có 2 khu vực đường ống bắt ngang qua quốc lộ, ở những khu vực này dự án đã lắp đặt hàng rào bảo vệ để đảm bảo an toàn giao thông, đồng thời ngăn đá và vật liệu xây dựng rơi xuống.

Đơn vị thi công xây dựng và lắp đặt đường ống là nhà thầu Việt Nam. Trong quá trình thi công, đơn vị giám sát thi công đã phải nỗ lực phòng ngừa tai nạn rơi ngã và ngăn ngừa hư hại đến đường ống hiện hữu, rất nhiều biện pháp bảo đảm an toàn đã được tiến

hành. Nhờ đó, không có tai nạn đáng tiếc nào xảy ra và công tác xây dựng lắp đặt đường ống mới đã được hoàn thành.

Lắp đặt đường ống mới tại khu vực bắt ngang qua quốc lộ (giữa ảnh) và hàng rào bảo vệ phía trước

Ngoài ra, dự án cũng gặp nhiều khó khăn về thủ tục quy trình xây dựng hay điều phối với các nhà thầu khác... gây ảnh hưởng đến tiến độ thi công. Chúng tôi đã tổ chức rất nhiều cuộc họp với chủ đầu tư DHD và chỉ đạo các nhà thầu, tổ chức các buổi đào tạo thường xuyên giống như mô hình hoạt động của “Dự án Hợp tác kỹ thuật” vậy. Hy vọng những hoạt động

này của dự án sẽ góp phần tăng cường năng lực của các nhà thầu Việt Nam.

Hiện nay, hạng mục xây dựng chỉ còn đào 900m hầm và một số công trình phụ trợ khác. Liên danh chúng tôi đang tập trung nỗ lực cho công tác giám sát thi công nhằm mục tiêu hoàn thành toàn bộ các hạng mục xây dựng và toàn bộ công trình đảm bảo an toàn cao nhất.

Ông TakeShi Okamura
Giám đốc quản lý Dự án, Đại diện Liên danh Tư
vấn giám sát Công ty TNHH Nippon Koei
Dự án mở rộng Nhà máy thủy điện Đa Nhim

【Quá trình công tác của tác giả】

Công tác tại công ty Nippon Koei (Nhật Bản) từ năm 1986 tại phòng Tài nguyên nước & Năng lượng thuộc Ban các dự án nước ngoài. Phụ trách khảo sát, thiết kế, giám sát thi công, phát triển tài nguyên nước và thủy điện nước ngoài. Đã từng công tác tại 28 quốc gia bao gồm: Việt Nam, Kenya, Nepal, Indonesia, Bhutan, Campuchia, El Salvador, Pakistan

*Dự án Mở rộng Nhà máy Thủy điện Đa Nhim: https://www2.jica.go.jp/ja/evaluation/pdf/2013_VN13-P1_1_s.pdf

Contact Us

Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA)- Văn phòng Việt Nam
Địa chỉ: Tầng 11, Tòa nhà CornerStone, 16 Phan Chu Trinh, Hà Nội, Việt Nam
Tel: 024-3831-5005; Fax: 024-3831-5009;

Website: <http://www.jica.go.jp/vietnam/vietnamese/index.html>

Facebook: <https://www.facebook.com/jicavietnam/>